

Για έναν περίεργο λόγο οι συνέπειες των κλιματικών αλλαγών στην ανθρώπινη υγεία είναι ένα πρόβλημα που δεν τέθηκε ρητά στις συζητήσεις που έγιναν πέρυσι στο Παρίσι, κατά την τελευταία Παγκόσμια Διάσκεψη (COP21) των Ηνωμένων Εθνών για την Κλιματική Αλλαγή.

Μια σοβαρή παράλειψη, που σχεδόν αμέσως επικρίθηκε από τον Παγκόσμιο Οργανισμό Υγείας (World Health Organization ή WHO), ο οποίος βασιζόμενος στα δεδομένα που είχε συλλέξει έστειλε ένα ιδιαίτερα ανησυχητικό μήνυμα: ανάμεσα στο 2030 και το 2050, οι συνέπειες από την υπερθέρμανση του πλανήτη προβλέπεται ότι θα προκαλέσουν παγκοσμίως τουλάχιστον 250.000 θανάτους ανθρώπων!

Ενας τόσο μεγάλος αριθμός σε ανθρώπινες ζωές είναι ιδιαίτερα προκλητικό να μη λαμβάνεται υπόψη από μια παγκόσμια διάσκεψη που αποφασίζει πώς θα αντιμετωπιστούν οι καταστροφικές συνέπειες της κλιματικής αλλαγής που οφείλεται στις ανθρώπινες δραστηριότητες. Ήδη από το 2012, ο Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας

► Του **ΣΠΥΡΟΥ ΜΑΝΟΥΣΕΛΗ**

Οι κλιματικές αλλαγές απειλούν άμεσα την υγεία μας

μάς είχε προειδοποιήσει για τις ολέθριες συνέπειες -όχι μόνο για το φυσικό περιβάλλον αλλά και για τους έμβιους οργανισμούς- της ανθρωπογενούς ρύπανσης της γήινης ατμόσφαιρας.

Ο κίνδυνος που οι συγκεκριμένες μελέτες αναδεικνύουν είναι ότι η προοδευτική αύξηση της θερμοκρασίας του πλανήτη και τα ακραία μετεωρολογικά φαινόμενα που αυτή συνεπάγεται αυξάνουν, χρόνο με τον χρόνο, τις τιμές της ανθρώπινης θνησιμότητας, η οποία αποδεδειγμένα πλέον συνδέεται με τις κλιματικές αλλαγές.

Πράγματι, οι έρευνες στην πλειονότητά τους καταγράφουν τον τελευταίο αιώνα συνολική αύξηση της θερμοκρασίας κατά 0,6 βαθμούς Κελσίου, ενώ προβλέπεται ότι, ακόμη κι αν ληφθούν τα κατάλληλα μέτρα, π.χ. μείωση της παραγωγής διεθνώς και αλλαγή της καταναλωτικής νοοτροπίας στη Δύση, η μέση θερμοκρασία θα αυξηθεί από 0,9 έως και 2 βαθμούς μέχρι το έτος 2050.

Η επιβίωση ως διακύβευμα

Ενώ ένας μικρός αριθμός ειδικών εμφανίζεται ιδιαίτερα επιφυλακτικός στο να αποδεχτεί τις περισσότερες καταστροφικές προβλέψεις, κανένας ειδικός δεν αμφισβητεί το γεγονός ότι η συνεχιζόμενη ανθρωπογενής ρύπανση του περιβάλλοντος και η εντυπωσιακή αλλαγή των κλιματικών συνθηκών οδηγούν αναπόδραστα σε απρόβλεπτες και ιδιαίτερες ανησυχητικές αλλαγές της ανθρώπινης ζωής.

Η πρώτη απειλή για την υγεία μας από τη σταδιακή αύξηση της θερμοκρασίας είναι η εξάπλωση των επιδημιών που μεταδίδονται στους ανθρώπινους πληθυσμούς

Οι έρευνες στην πλειονότητά τους καταγράφουν τον τελευταίο αιώνα συνολική αύξηση της θερμοκρασίας της Γης κατά 0,6 βαθμούς Κελσίου, ενώ προβλέπεται ότι, ακόμη κι αν ληφθούν τα κατάλληλα μέτρα, π.χ. μείωση της παραγωγής διεθνώς και αλλαγή της καταναλωτικής νοοτροπίας στη Δύση, η μέση θερμοκρασία θα αυξηθεί από 0,9 έως και 2 βαθμούς μέχρι το έτος 2050. Όμως, σύμφωνα με τον Παγκόσμιο Οργανισμό Υγείας, η προοδευτική αύξηση της θερμοκρασίας του πλανήτη και τα ακραία μετεωρολογικά φαινόμενα που αυτή συνεπάγεται αυξάνουν, χρόνο με τον χρόνο, τις τιμές της ανθρώπινης θνησιμότητας, η οποία αποδεδειγμένα πλέον σχετίζεται με τις κλιματικές αλλαγές

μέσω εντόμων. Τυπικό παράδειγμα η ελονοσία, από την οποία κάθε χρόνο πεθαίνουν περίπου 600.000 άνθρωποι και τελευταία εξαπλώνεται σε νέες γεωγραφικές περιοχές. Και ο λόγος που συμβαίνει αυτό είναι απλός: το κουνούπι που τη μεταδίδει μπορεί να επιβιώσει μόνο σε ορισμένες κλιματικές συνθήκες. Συνεπώς, όσο ανε-

βαίνει η μέση θερμοκρασία η ελονοσία θα εξαπλώνεται γεωγραφικά, πλήττοντας ανθρώπινους πληθυσμούς που μέχρι σήμερα δεν τη γνώριζαν.

Μια άλλη επικίνδυνη νόσος που τα τελευταία χρόνια έχει πάρει επιδημικές διαστάσεις είναι ο δάγκειος πυρετός, ο οποίος μεταδίδεται από ένα διαφορετικό

είδος κουνουπιού, το λεγόμενο κουνούπι «Τίγρη» ή ασιατικό κουνούπι τίγρη (*Aedes albopictus*). Λόγω της κλιματικής αλλαγής, το έντομο αυτό, τις δύο τελευταίες δεκαετίες, εξαπλώθηκε ταχύτατα σε νέες περιοχές και πλέον θεωρείται ένα από τα πιο απειλητικά είδη κουνουπιών σε ολόκληρο τον δυτικό κόσμο. Όμως, επανεμφανίζονται στη Δύση επιδημικές ασθένειες, όπως η φυματίωση, που είχαν από καιρό εξαφανιστεί σε αυτές τις περιοχές.

Το γεγονός ότι ήδη σήμερα πάνω από 10.000 ζωικά είδη απειλούνται άμεσα με εξαφάνιση, ενώ έως το 2050 το ένα τέταρτο των ειδών θα εξαφανιστεί λόγω της ταχύτατα αυξανόμενης θερμοκρασίας της Γης δεν φαίνεται να συγκινεί ιδιαίτερα τους περισσότερους ανθρώπους και ακόμη λιγότερο αυτούς που αποφασίζουν για το μέλλον μας. Αραγε, η ορατή πλέον απειλή για την επιβίωση του είδους μας στο μέλλον μπορεί να αποτελέσει ένα αποτελεσματικότερο επιχείρημα ενάντια στην καταστροφή του πλανήτη και στην καταλήστευση του ανθρώπου από τον άνθρωπο;

Παρ' όλες τις ορατές απειλές, είναι εξαιρετικά δύσκολο για τις σημερινές δυτικές κοινωνίες να καταφέρουν να αναπροσαρμόσουν τους βασικούς τομείς της οικονομίας τους -όπως π.χ. η διαχείριση υδάτων, η ενέργεια, η γεωργία, η δασοπονία, η υγεία- στις νέες οικολογικές-κλιματικές συνθήκες. Κάτι που πολύ φοβόμαστε ότι θα επιβεβαιωθεί και στη φετινή Παγκόσμια Διάσκεψη (COP22) των Ηνωμένων Εθνών για την Κλιματική Αλλαγή που πραγματοποιείται αυτές τις μέρες (από τις 7-18 Νοεμβρίου) στο Μαρόκο.